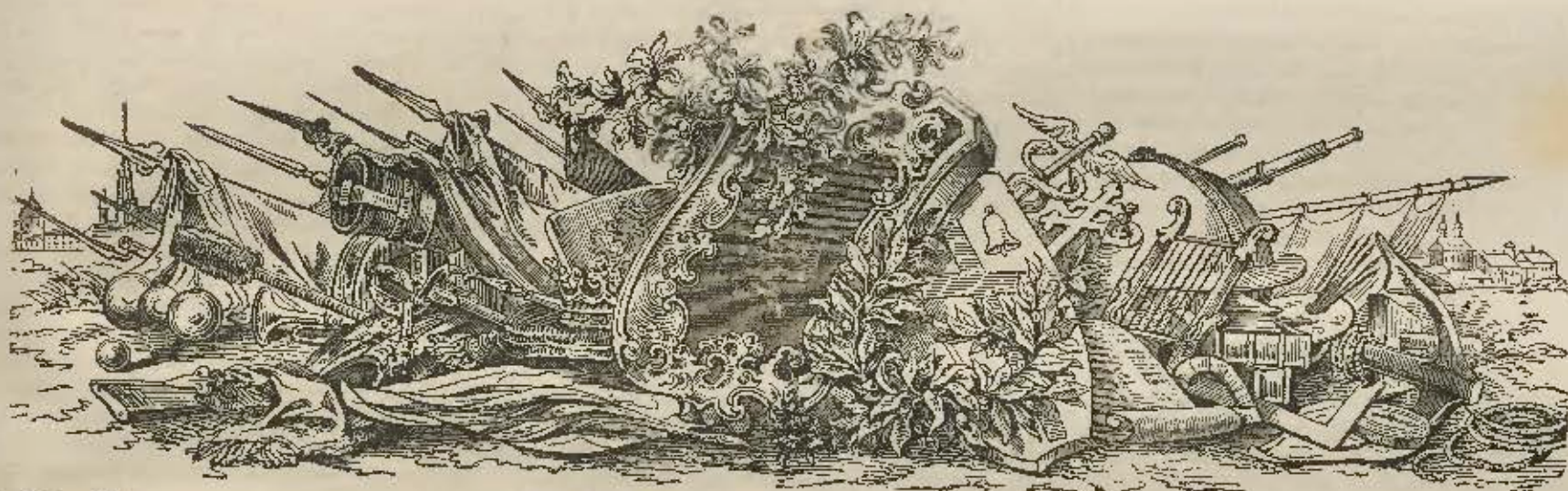

Լրագիր Եւրասիական

ԹԻԻ 52

30 (18) ԴԵԿՏԵՄԵՐԻ

1854

ՅԵՅՏԵՐԵՐ ՈՒԹԻՒՆ

ԼՐԱԳՐԱՅԻՆ տարեկան բաժանորդութեան ժամանակը լրացած ըլլալով, յարկոյ բաժանորդները կամ ընկերակիցները կը հրաւիրենք, որ եթէ կ'ուզեն Խնդրոյս անընդհատ ընդունիլ, բարեհաճին իրենց բաժանորդութիւնը նորոգելու: — Առաջինը, ահա Խնդրոյս իր օրէնքով տարեկան ընթացքն ալ, անտակ դէպքերու ակնհայտն ու պատմիչ ըլլալով, զորոնք եթէ մէկը քանի մը տարի յաւաք զուշակութեամբ դրուցելու ըլլալով, յետոյ կը կոչուէր: Ար քաղաքագէտը չէր կոչուէր (թէ 1815-երորդ տարին բաժանորդի Աշխատողի քաղաքականութեան իրեն ուր մէկ կամ նկարագիր մը տալով, մնայուն ու անընդունելի ընդհանուր խաղաղութեան անկասկածն ու ստորագրել երաշխաւորութիւնն առած ըլլայ, անկէ ետեւ ալ վեհապետներու կամ տէրութեանց զլաւններու, բերնին խօսքը՝ զօրաւոր ու ուժեղ բանակներու, եւ արքունի զիւանադուստր զինուորին արխանաճեղ սովորներու տեղ անցած տեսելով: Գաւառականութեամբ այնչափ աւելի խաբուած դանուեցաւ ամէն մարդ ու համարման վրայ, որչափ որ վեհապետներուն խաղաղութեան համար ձեռք առած միջոցները, պարագայ տեղ ու առանց հետեւութիւն մ'ունենալու սաստկացան, եւ տարիսին չկիրարկելով թէ ուս աղետալ յարաբերութեանց վերջն ուր պիտ'որ ելլէր, եւ թէ որչափ երկայն ատեն դեռ պիտ'որ տեսէ այն վախն ու հոգը՝ որն ուր անստորի ստորագրել մը առջեւ: պատած է զրեթէ բոլոր հին աշխարհքին տղերքը: Անդհանուր եւրոպական յարաբերութեանց ատենի անանկունելի ու յանկարծական կերպով առած կերպարանափոխութիւնն ընդհանուր պատմութեան մէջ հարկաւ ծանրակշիռ. կէտ մը պիտ'որ համարուի, ու ասով՝ ինչպիսի որ ամէն կրթեալ քաղաքացւոյ տեղեկանալու, եւ սովորելու, ատենի ալ հրապարակական քաղաքացին թերթերուն ալ անհրաժեշտ պարագայ եղած կ'ըլլայ՝ յիշեալ յարաբերութիւններն ամբողջապէս ու իրենց ճշմարիտ կերպարանաց մէջ յաւաք բերելու: Ի՞նչ մեր լրագիրն իր ստ պարտքին ինչպիսի խղճիւ ու մնայնութեամբ եւ տեսէ եղած է, դանկաւ ամէն շաբաթ կարգադրութեան կը թողունք որ դասեն:

Լրագրոյս Աւստրիական մասին գալով՝ սա տարի մասնաւորապէս ջանացինք մեր ազգայնոց բերման ու բաղձնաւոր համեմատ ուսումնական ու առեւտրական նիւթերն աւելի յաճախելու, որուն համար նաեւ դրամափոխութեան ընթացքն ալ փախանակ միտակ լրագրոյս հրատարակուած օրուանը դնելու, ինչպէս մինչեւ: սա տարեցս սկիզբները կ'ընէինք, բոլոր շաբաթուան օրերունը սկսանք դնել: — Ասկէ զատ, ինչպէս որ յարկոյ ընթերցողք լրագրոյս քանի մը վերջին թուական մէջ կը տեսնեն, ձեռք զարկինք նաեւ հիմաւ կ'ուն պատկերազմի ու քաղաքացին դիտուածոց մէջ երեւելի եղող անձանց կենդանագիր պատկերները դնելու, եւ միտք ունինք ոչ փայն ատենի կենդանագիրներ, հասարակ նաեւ քաղաքացին կամ զիստական ծանրակշիռութիւն ունեցող տեղերու կամ դէպքերու փառած պատկերներն ալ դնելու եւ յաճախելու, յաւաքով որ լրագրոյս այս առաւելութիւնը ոչ կերպով շարունակելու կարողութիւն կու տայ մեզի:

Ըս լրագիրն ամէն երկուշաբթի մէկ մը կ'ըլլէ: Տարեկան դինը կանխիկ (էէէ) 10 ֆիորին արծաթ է, 6 ամսուանը՝ կանխիկ 5 1/2, ֆիորին արծաթ: — Արեւոյ սաւուրիլ ամէն Աւստրիացի կայսերական սուրհանգակներէն (խառնակ), թէ Աւստրիացի կայսրութեան եւ թէ բոլոր Տաճկաստանի մէջ: — Վ. իննու, Միլիթարեանց դրամաճառութեան խանութը: — Փարիզ, Մուրատեան վարժարանը: — Աստանդուպոլս, Պէյօղլու, Միլիթարեանց փանտաւոր: Վալաթիա, Վերջէմպէ վազարը, Յովհաննէան Պր. Վրիգորին սենեակը, Նոյնպէս Մարման Զարչարն Մարտրեան Պր. Յարութիւնին դրամաճառութեան սենեակը՝ կրնայ ամսուրիլ անկապաղ, թուրք թատերը համեմէն անմիջապէս ետքը: — Օ. միւսնիս, Եւնի Մահալէ, Միլիթարեանց փանտաւոր: — Ըստ նոյնպէս Միլիթարեանց փանտաւոր: — Իսկ ուրիշ քաղաքներէն ստորագրուիլ ուղղորդելու տեղերէն մէկուն հետ կրնան ինքնակցել:

ԲՈՒԼԱՆԳ-ՆԱԳՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՍՏՈՒՆ. Ե. Կապուրիկ ընդհ. լրագրող մէկ խորհրդատու-
ները: — Բաւարիա եր ծանուցողները կու տայ: — Պատե-
րապետ լրագր:
ԴԵՂՂԻՆ. Բաւարիայի կայսրը Նախագահ կայսեր Ս. Ստե-
փանոսի կարգի նշանը կը խփէ: — Օրէնսդիր Թոմսը կը
լրագրուի:
ԴԵՂՂԻՆ. Բաւարիայի Նախագահը Նախագահ: — Պատե-
րապետ լրագր:
ՀԱՌԱՅՈՒՆ ԵՐԱՐԱՐԱՆ. Երկրորդական լրագր:
ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՆ. Պատե-
րապետ լրագր:
ՈՒՍՈՒՄԱՆԿԱՆ ԲԱՆԴԱՐԱՆ:

ԱՆՍԵՐԻԱ

ՎԻՆԵՆԱ. 30 ՆԵՄԵՐՈՒՄ:

ԱՆԿՈՊՈՒԹԻՒՆ ընդհանուր լրագրող Գեորգիսի
2ին գաղանց նկատմամբ չորս մեծ տեղութեանց մէջ
եղած դեպքերէն զորոշումներով միայն երկուսն
հաստատուեցին կը հրատարակէ, որոնցմէ հետեւեալ
խորհրդածուիւնները հաստատուեցին կը գտնուին:

«Գեորգիսի 1ին իրիւնքը Աւստրիայի, Գալ-
լիայի ու Անգլիայի դեսպանները Պրուշի պաշտա-
նէից դաշնակից Պարմէ Գալիպոլիսի գալիս, իւրա-
քանչեւ իր տեղութեան կողմէն Գեորգիսի
դաշնակիցութիւնը ծանուցանելու եւ զորոշող հրա-
ւերները որ ինքն ալ մէջը մտնէ: Պարմէ Գալիպոլիսի
Գալիպոլիսի ու Անգլիայի գեապաններուն հարցոյց որ
կրնան արդեօք իրեն խնայել, ինչ որ կրնայ հաւա-
քաւորութիւններն ինչ մեծութիւն կու տան չորս կէ-
տերուն: Եւ երբ որ անոնք պատասխան տուին թէ
չեն կրնար, ինքն ալ աւելի անսկի յայտնեց որ հա-
ւանական է ինչ Պրուշի մէջը մտնել չուղէ: Աս
բանտ աւելի հաստատուեց եւ որոշ կերպով կրիւ-
նուցաւ ամբողջ 1ին, պատճառ բերելով ինչ
Պրուշի չիկնար անսկի գաղանցութեան մէջ
մտնել, որն որ անորոշ կերպով մը գրուած է եւ
որուն իմաստին միայն նոյն իսկ դաշնակիցը չեն կր-
նար հարկաւոր տեղեկութիւնները տալ: Բայց եւ
այնպէս կը կարծուի որ արեւմտեան տերութեանց
հետ առ նիւթին միայն տակաւին խոսակցութիւն
կը ըլլայ, որովհետեւ նոյն տերութեանց գեապանները
Պրուշի մէջ յայտնեցին որ միշտ անհայտ է իրենց
կառավարութիւններէն առ նիւթին միայն հարկաւոր
տեղեկութիւն առած չեն՝ ուղղած մեծութիւն-
ները տալու համար:

Պրուշի առ, ինչպէս մեզի կ'ընկալէ՝ արդարացի
ընթացքին միայն չիկնար մէկը դարձանալ, թէ որ
Գեորգիսի 2ին գաղանցութիւնը մտադրութեամբ
կը կորցաւ եւ միայն կը գտնուին մեծութիւններուն,
զորոշող չէ թէ միայն Գալիպոլիսի եւ Անգլիայի լրա-
գրողները հարկաւոր տեղեկութիւնները տալ: Բայց եւ
այնպէս կը կարծուի որ արեւմտեան տերութեանց
հետ առ նիւթին միայն տակաւին խոսակցութիւն
կը ըլլայ, որովհետեւ նոյն տերութեանց գեապանները
Պրուշի մէջ յայտնեցին որ միշտ անհայտ է իրենց
կառավարութիւններէն առ նիւթին միայն հարկաւոր
տեղեկութիւն առած չեն՝ ուղղած մեծութիւն-
ները տալու համար:

պաշտոնական կերպով ծանուցուած են, անկից կ'ը-
նկալէ որ երբ որ Գալիպոլիսի ինքնաշարժ-
ութիւնը իրեն ծանուցուած տեղին հարցոյց թէ ար-
դեօք չառ կողմէն գաղանցի պաշտոններուն վրայ
զորոշուած խոսքերը ստիպէ են ինչպէս, եւ թէ ար-
դեօք իրեն գրած լրագրող գաղանցութիւնն է,
Աւստրիայի կողմէն անոր ամենեւին պատասխան մը
չարեւեցաւ: Գալիպոլիսի նոյն նիւթին միայն գեորգի-
սիական գաղանցներն ալ հարցում եղած տեղին
Պրուշի մէջ ամենեւին չարեւեցաւ: Պրուշի անոր միայն գե-
որգիսիական գաղանցներն, որ Աւստրիա Գալիպոլիսի ու Ան-
գլիայի մէջ ամենայն հարկաւոր կ'աւանդուի որ արդեօք
գալիպոլիսի չորս կէտերուն իմաստին միայն խորհրդակ-
ցութիւն, եւ ինչ ինչ Աւստրիա կը կարծէ թէ խաղա-
ղութիւնը միայն անսկի կարելի է: Հիմա կ'ը-
նկալէ թէ որչափ արտաքին կարգի դժուար է Աւ-
ստրիային՝ զիմաւորութեամբ Անգլիային հետեւել որ չա-
փաւորութեան սահմաններուն մէջ միայն որովհե-
տեւ Անգլիայի կառավարութիւնը մէկ կողմէն
լրագրող պաշտոններն տուին է՝ որոնք ամեն ար-
կիւնք իրենց գէտ կը խոսին, մէկալ կողմէն ալ
խորհրդակցութիւնն որն որ պարզեալ դաշնակցութեամբ
ներս բաժնուած է: Այնպէս մէջ աւելի միտած
են Գալիպոլիսի կայսեր խոսքով ու չարիւրեալ քա-
ղաքականութեան մէջ խաղաղութիւնը հաստա-
տուելուն յոյսը տեսնուած:

«Գեորգիսի ընդհանուր լրագրող Գեորգիսի
կը գտնուի, որ հաւ Գեորգիսի 2ին գաղանցութեան
խորհրդով մ'ընդամեն է, որուն գաղանցը կը նոյն
իսկ մեծամի, կողմէն, եւ ներկայ կը նստէ Աւստ-
րիայի անդրադիման գեապանը: Կըսուի որ թողաւ
նախագահ չէս սեպտեմբեր 30-նուարի կէտին իր բա-
նակը պիտի որ երկուսը: Ուստայ գեապանական
պաշտոնակարգին նոյն արդ ծանուցողութիւն
որ կ'ընկալէ թէ աւստրիական դեսպան Գալիպոլիսի
կ'աւանդուի որ մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը
սեպտեմբեր 30-նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ
խաղաղութեան ինչ պատերազմի կողմէն միտած է
առ օրերս անսկի կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

ՊԱՏԵՐԱԳՈՒՄ ԻՐԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԳՈՒՄ ԻՐԵՐ Գեորգիսի 2ին հետադրող
տրուած լրագրող նոյնիւր, Գեորգիսի ինքնաշարժ-
ութիւնը 20ին կը գտնուի, որ միշտ նոյն արդ ծանուցող-
ութիւնը կ'աւանդուի որ մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը
սեպտեմբեր 30-նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ
խաղաղութեան ինչ պատերազմի կողմէն միտած է
առ օրերս անսկի կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

ան տան միայն կրնան զինուորութեան խրատի-
կը որ ամբողջ կամ չկարգաւանդուի չիտն: Եւ
մեծի մասին առաջ ու զորաւոր մարտիկ կը խոր-
հուին, թէպէտ եւ զինուորական կանոնները
չառ խիստ չեն:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՊԱՏԵՐԱԳՈՒՄ արտաքին գործոց պաշտոնական Պր-
պարտ, խորհրդակցութիւն Գեորգիսի 2ին նախ-
մէջ ան պարտած հարցումն գէտ խոսելով, թէ
գաղանցութեան Գալիպոլիսի վճարը համեմատ Պա-
տման ալ արդեօք իր իրաւունքը չարեւեցաւ ը-
նդամենին է, պայման ըսաւ: Ամենայն միջ-
կայանքը կ'աւանդուի որ մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը
սեպտեմբեր 30-նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ
խաղաղութեան ինչ պատերազմի կողմէն միտած է
առ օրերս անսկի կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

«Գեորգիսի Գեորգիսի 2ին գաղանցը կը գտնուի, որ
միշտ նոյն արդ ծանուցողութիւնը կ'աւանդուի որ
մ'առաջ Գեորգիսի 2ին գաղանցը սեպտեմբեր 30-
նուարի ծանուցուի: Եւ որովհետեւ խաղաղութեան
ինչ պատերազմի կողմէն միտած է առ օրերս անսկի
կ'աւանդուի որ հրատարակուի:

Ե Ի Ք Ռ Պ Մ

ՀԱՐԱՔԱՅԱՆ ԼՈՒՐՈՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

Լրագիր

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱԼ

Ի ՄԻԻՔԵՐԵԱՆ ՄԻԱԲԵՆԻՑ

ԻՆՆԵՐՐԻՏ ՏԱՐԻ

1888

ՎԻԷՆԱ

ՊԱՅՏՊԱՆ ՈՐՐԻ ԱՍՏՈՐԱԾԱԾՆԻ ՎԵՆԱ

